

‘Zwarte Piet als splijtzwam’

Caspar van den Berg: consensusedemocratie onder druk

De klassieke Nederlandse consensusedemocratie - kern: schikken en plooiën - komt steeds meer onder druk te staan. Het wordt lastiger, al polderend, compromissen te sluiten. Zie hoe hoog de discussie rond Zwarte Piet oploopt.

Caspar van den Berg, hoogleraar bestuurskunde aan de Friese campus van de Rijksuniversiteit Groningen, signaleert ‘groeien scheidslijnen’ en dito ‘spanningen’ tussen hoger- en lageropgeleiden, nationalisten en kosmopolieten, traditionelen en progressieven, Randstad en regio.

Steeds meer groepen sluiten zich op in een eigen ‘bubbel’. Voor elites in politiek, bestuur en maatschappij wordt het steeds lastiger om dwarsverbindingen te leggen. Steeds vaker slaat de vlam in de pan.

‘Deze ontwikkelingen beperken de ruimte voor het besturen met grote, stabiele meerderheden in de toekomst aanzienlijk’, meent Van den Berg. ‘Dit stelt ons nationaal, regionaal en lokaal voor belangrijke vragen.’

[Lees verder >](#)

Gekozen burgemeester

gekozen burgemeester

Het slot is eraf, maar de deur staat nog niet op een kier. Na de beslissing van de Eerste Kamer is de weg vrij voor een burgemeester die niet langer door de regering wordt benoemd. Maar waar die ‘deconstitutionalisering’ op uitdraait, is nog niet te zeggen. Rechtstreeks door de bevolking gekozen is een van de opties. Maar dat heeft vergaande gevolgen. Ook voor de openbare orde in de gemeente. Zijn we bereid om de inzet van de politie afhankelijk te maken van politieke voorkeuren? Om over na te denken...

[Lees verder >](#)

Bert van den Braak, onderzoeker Parlementair Documentatie Centrum

'...Het zou goed zijn als de Staatscommissie parlementair stelsel begint met te constateren dat een aantal constitutionele basisbeginselen fier overeind staan. Ten eerste is dat de evenredige vertegenwoordiging en daarmee samenhangende pluriformiteit, ten tweede het tweekamerstelsel en ten derde het principe van vertegenwoordigers die namens de kiezers belangrijke besluiten nemen...'

[Lees de column >](#)

Nederland & Europa

Unie en lidstaten

'Brussel besluit en wij zijn tegen.'

[Lees verder >](#)

Brexit

Deal, May & Endgame

[Lees verder >](#)

Duitsland na Merkel

Een echte breuk of een gematigder overgang?

[Lees verder >](#)

Italië & Brussel

Wat kan er gebeuren na afkeuring van de Italiaanse begroting?

[Lees verder >](#)

Agenda

18 december 2018, Den Haag

[Een up-to-date parlementair stelsel](#)

Mini-symposium

20 december 2018, Den Haag

[Film & Debat: De beveiligers](#)

Democratie in Debat

[> Uitgebreide agenda](#)

Ziekenhuizen en spoorrails

Artikelen

'Het echte probleem? Dat de marktwerking niet echt is en dat de overheid zichzelf volledig op afstand heeft gezet bij cruciale beslissingen.' Een opinie.

[> Lees verder](#)

'Jelle zal wel zien...'

Jelle Zijlstra was een van de markante ministers uit de jaren van de wederopbouw, sterk gedreven door wat hij tijdens de Grote Crisis om zich heen zag gebeuren. Een proefschrift.

> [Lees verder](#)

Het 151ste Kamerlid

'Het burgerinitiatief is een rechtstreekse toegang tot 's lands vergaderzaal waar als het ware een 151ste stoel wordt bijgezet.' Een pleidooi.

> [Lees verder](#)

Tijdelijk parlementariër

Maar liefst vier Kamerleden laten zich vervangen wegens ziekte of zwangerschap. Een overzicht.

> [Lees verder](#)

Tussen leugens en waarheid

Wat de (enige) waarheid is, is soms moeilijk te bepalen. Zeker in de politiek. Een column.

> [Lees verder](#)

Politieke vriendschappen

'Het persoonlijke is politiek, maar het politieke is ook persoonlijk.' Een afstudeerscriptie.

> [Lees verder](#)

Digitale rechtsstaat

Wat zijn de gevolgen van digitalisering voor de verhoudingen binnen een rechtsstaat? Een advies.

> [Lees verder](#)

Het Europees Parlement na de brexit

Op weg naar 23 mei

De verkiezingen voor het Europees Parlement zijn na de brexit spannend. Wat zijn de gevolgen van het vertrek van de Britten? Hoe werkt het door op het continent?

> [Lees verder](#)

'Bedriegt niet alles, dan is het gevaar voor oorlog voorbij.'

Minister-president Ruijs de Beerenbrouck in de Tweede Kamer bij de wapenstilstand aan het einde van de Eerste Wereldoorlog op 12 november 1918.

[Lees verder >](#)

En verder

Nieuws

Eerste Kamer: poel van belangenverstrengeling? Gebundelde columns.

[Lees verder >](#)

In het teken van de regio. Publicatie van het jaarboek voor parlementaire geschiedenis.

[Lees verder >](#)

'Aftreden is vaak een bron van leedvermaak.' Verslag van een politiek panel over 'verloren vertrouwen.'

[Lees verder >](#)

Terug in de nationale politiek via de Eerste Kamer

[Hans Wiegel](#) (weg 1982 - terug 1995)

[Hannie van Leeuwen](#) (1978 - 1995)

[Jan Terlouw](#) (1982 - 1999)

[Elco Brinkman](#) (1994 - 2011)

[Roger van Boxtel](#) (1994 - 2011)

[Martin van Rooijen](#) (1980 - 2015)

[Ria Oomen](#) (1989 - 2015)

[Annemarie Jorritsma](#) (2003 - 2015)

[Paul Rosenmoller](#) (2003 - 2019)

[Kees Vendrik](#) (2010 - 2019)

Als enige van de fractie tegen in de Eerste Kamer

[Ankie Broekers-Knol](#) (VVD) 2018:

Wetsvoorstel deinstitutionalisering burgemeestersbenoeming

[Henriëtte Prast](#) (D66) 2017:

Wet groei melkveehouderij

[Adri Duivesteyn](#) (PvdA) 2015:

Wetsvoorstel versnelde verhoging AOW

[Wopke Hoekstra](#) (CDA) 2014:

Initiatiefvoorstel-Dijkstra over weigerambtenaren

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)
[Wat komt eraan](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Activiteiten](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)
[Nederland](#)